

esf evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ASYRSKÉ UMĚNÍ

VY_32_INOVACE_DVK1112

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Starověké umění
- Předmět: DVK / 1. ročník
- Anotace: Obrazová prezentace, charakteristika a vývoj asyrského umění a architektury

ASYRSKÉ UMĚNÍ

■ Po téměř pět století trvající nadvládě **Kassitů**, z jejichž doby se dochovalo pouze malé množství památek, ovládli zemi **Asyřané**, (**Novoassyrská říše - 10. - 7. století př.n.l.**) kteří přispěli ke kulturnímu rozmachu území i na horních tocích Eufratu a Tigridu; **Aššura**, **Kalach** (arab. Nimrúd), **Ninive** a další města byla významnými **středisky asyrského umění**.

■ Na branách paláců se objevil **motiv okřídlených býků** (Ninive, Chorsábád), stěny byly obkládány **polévanými cihlami** (Ninive) a zpevněvány **mozaikami**, významným se stal **motiv býka s lidskou hlavou a tíarou osazenou rohy**

Lamassu

architektonické plastiky stojící obvykle u bran asyrské architektury, volné i reliéfní plastiky okřídlených býků s mužskými hlavami.

NINIVE

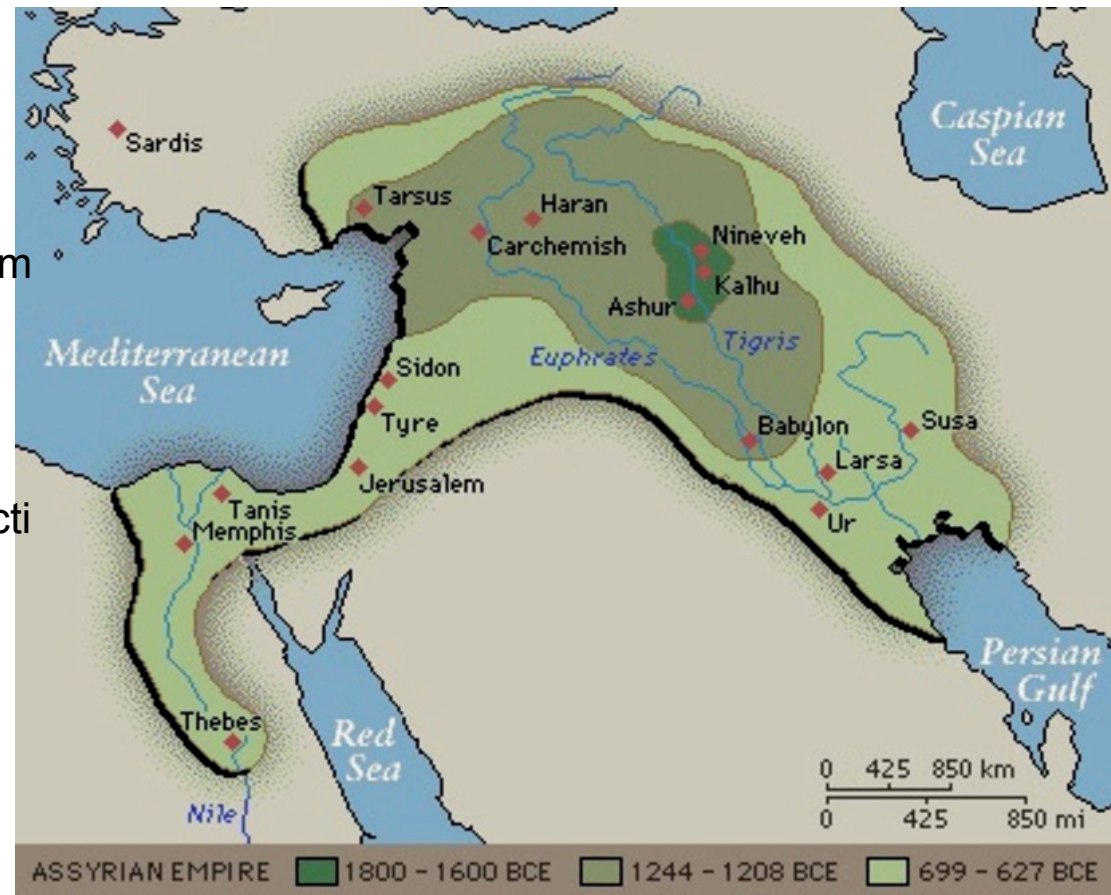
Ninive se pyšilo 100 km dlouhým obvodem městských hradeb, které měly údajně dvojitou strukturu. Přesto Ninive padlo a to přibližně v roce 632 př.n.l. kdy jej dobyla spojená vojska Skytů a Babylóňanů.

Zlatým věkem města bylo **8. století př.n.l.** kdy vládl panovník Senacherib. Právě díky němu se Ninive stalo hlavním městem Asýrie, která se osvobodila z mitanského vazalství a získala velkou moc.

Senacherib nechal kolem Ninive vystavět hradby o délce 5 km s patnácti branami.

Vodu do města přiváděl vodovod vysoký dvacet metrů, široký deset metrů a překonával propast tři sta metrů hlubokou.

Ve městě vystavěl krásný palác.

NINIVE

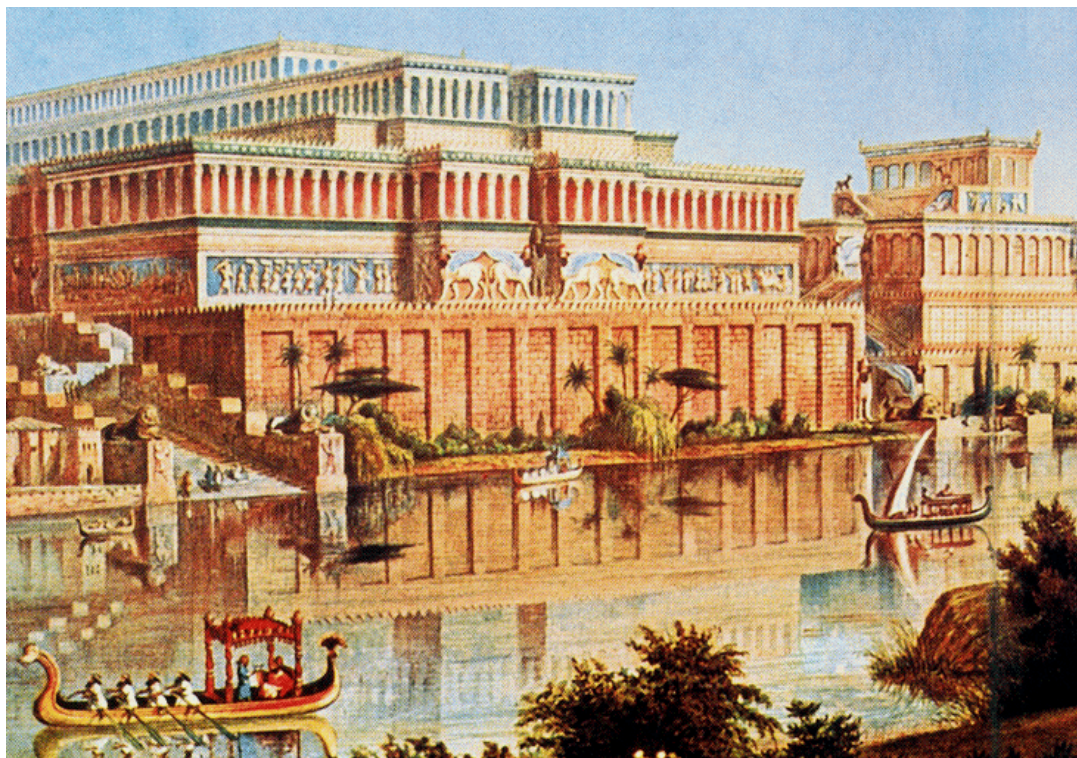
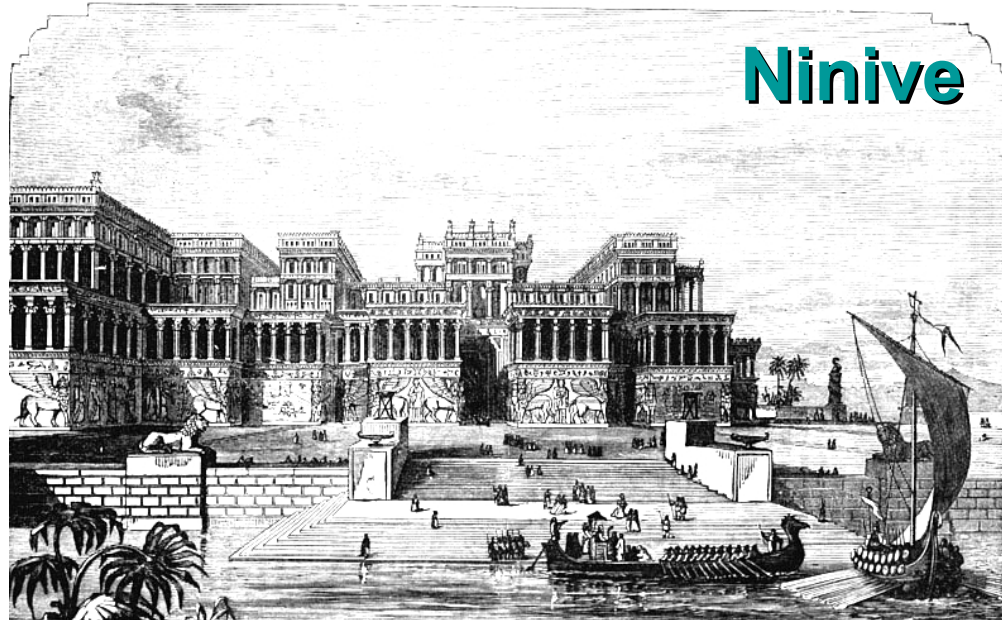
Ninive

Aššurbanipalův palác v Ninive byl kopií paláce Aššurnasirpala, který vládl v Nimrudu.

Monumentální stavba se rozkládala na ploše větší než deset hektarů a kromě paláce byly v areálu také chrámy a kaple zdobené freskami, okřídlenými býky a vyobrazením bohyně Ištar.

Palác tvořily dvě odlišné části – první z nich byl **babanu**, část vyhrazená pro nepřítel významné návštěvníky a nacházely se zde také úřady, pokladnice a kancléřství.

V zadní části babanu se nacházely dvě velké brány, kterými se vstupovalo do velkého trůnního sálu, který byl v samém srdci budovy.

Zde se panovník setkával s velvyslanci a přijímal všechna zásadní rozhodnutí. Druhou částí paláce byl **bitanu**, což byla rezidence krále a dvora. Královské komnaty tvořily dvě místnosti zdobené reliéfy.

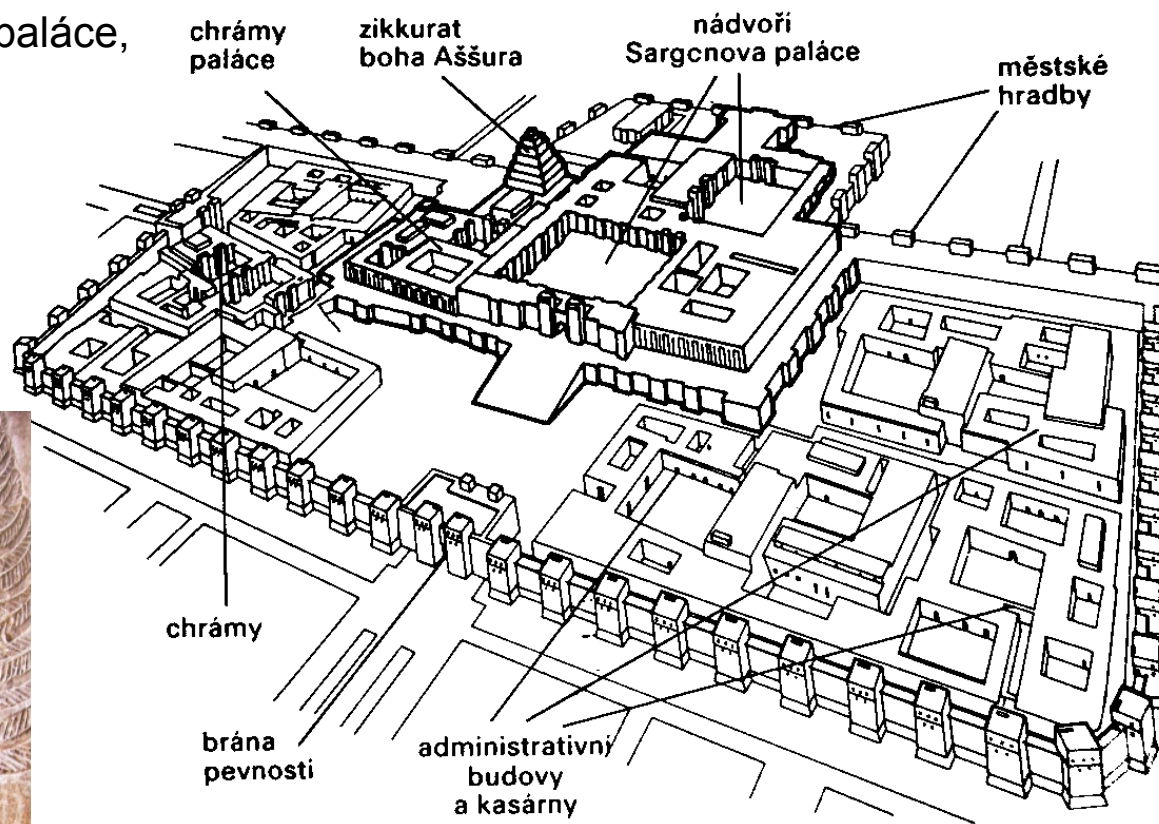

Ninive, Nergalova brána - hradba děsící nepřátele

V 19. století Francouz Paul-Émile Botta objevil ve vesnici Chorsábád ruiny paláce, který si nechal vystavět Sargon II. v 8. století př.n.l. a byl přesvědčen, že našel legendární Ninive. Ve skutečnosti šlo jen o velký letní palác, který ležel několik kilometrů od samotného Ninive.

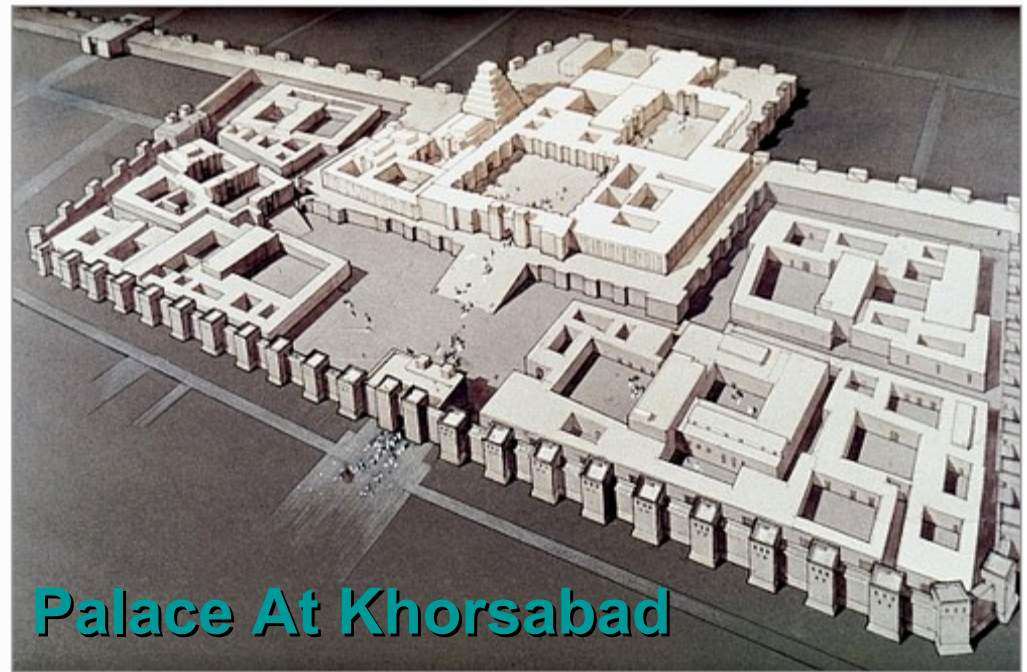
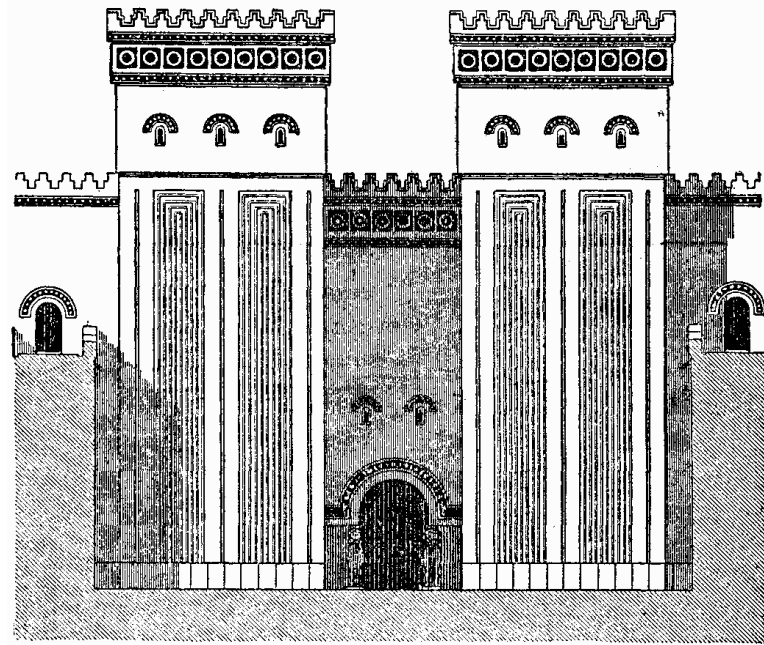

rekonstrukce Sargonovy pevnosti a paláce 8.st.př

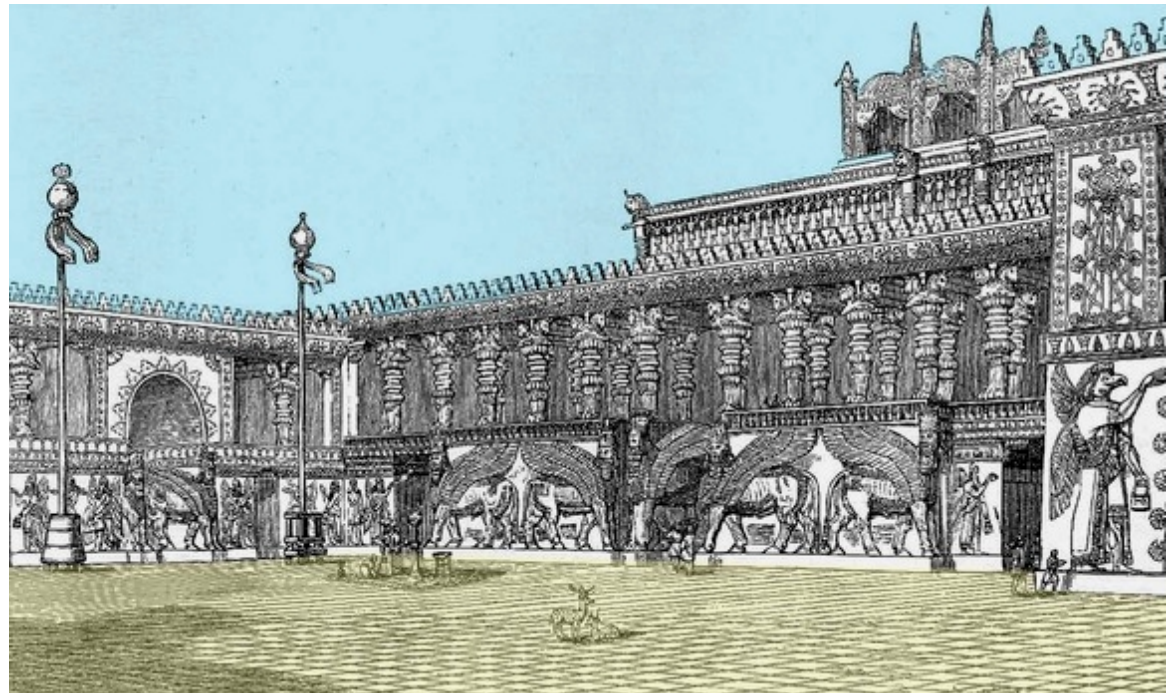
Sinacherib se sokolníkem

SARGONŮV LETNÍ PALÁC V CHORSABÁDU

The city of Khorsabad was built by King Sargon II, who reigned from 722 to 705 BC, and abandoned when he died in battle. Sargon's palace (Dur Sharrukin) is an immediate predecessor of Sennasherib's Palace, with its Hanging Gardens, at Nineveh, to the south west of Khorsabad. The outer wall of the Sargon's fortress covered an area of three square kilometres and had seven fortified gates. In times of siege, it became an armed encampment. The palace sat astride the outer wall. It had an area of 9 hectares. All the buildings had thick mud brick walls without windows but with doors opening onto internal courts of various sizes. The largest were the Grand Entrance Court and the State Court. The Throne Room was built into the wall between the State Court and a smaller domestic court used by women and children. Smaller courts near the Grand Entrance Court were associated with the service wing and with a group of Temples and a seven-tiered ziggurat. It seems likely that the large ceremonial courts were bare but that the smaller residential courts had shade plants and pools like Egyptian gardens. A separate enclosure with a temple to the God of Vegetation, Nabu, is also likely to have been vegetated.

Rekonstrukce asyrského paláce

Zdroje:

PIOJAN, José. *Dějiny umění 1*, 1. vyd. Praha: Odeon, 1977. ISBN: 80-7176-765-4
kol. *Ilustrované dějiny světa - Úsvit civilizací*, 2. vyd. Bratislava: Gemini, 1993. ISBN: 80-7161-016-X
kol. *Encyklopedie starověkého světa*, 1. vyd. Praha: Perfekt, 2004. ISBN: 80-8046-269-0
AUGUSTA, Pavel. a HONZÁK, František. *Jak se žilo ve starověku*, 1. vyd. Praha: Albatros, 1989
PhDr. BALEKA, Jan. *Výtvarné umění – Multimediální encyklopedie*, 1. vyd. LEDA, 1998

Internetové zdroje:

<http://cs.wikipedia.org>

<http://commons.wikimedia.org/>

http://www.hyperhistory.com/online_n2/maptext_n2/sumer.html

<http://www.ucebnice-dejepisu.ic.cz/0102-dejiny-mezopotamie-akkadska-rise-sumerska-rise-babylon.php>

<http://tainn.wordpress.com/2011/07/09/city-gods-of-sumer/>

<http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/prif/ps09/kruh/web/pages/08-predni-vychod.html>

<http://21stoleti.cz/blog/2004/10/20/po-stopach-skryte-minulosti/>

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Palace_of_Khorsabad.png

<http://maps.google.cz/maps?oe=utf-8&rls=org.mozilla:cs:official&client=firefox->

[a&q=Ninive&um=1&ie=UTF-8&hq=&hnear=0x154d64a0e85095bf:0x48de7ec9c3a33efc,Ninive,+lr](http://maps.google.cz/maps?oe=utf-8&rls=org.mozilla:cs:official&client=firefox-a&q=Ninive&um=1&ie=UTF-8&hq=&hnear=0x154d64a0e85095bf:0x48de7ec9c3a33efc,Ninive,+lr)

[%C3%A1k&gl=cz&sa=X&ei=5axwUIDQJ8natAbvrID4DQ&ved=0CEQQ8gEwBw](http://maps.google.cz/maps?oe=utf-8&rls=org.mozilla:cs:official&client=firefox-a&q=Ninive&um=1&ie=UTF-8&hq=&hnear=0x154d64a0e85095bf:0x48de7ec9c3a33efc,Ninive,+lr%C3%A1k&gl=cz&sa=X&ei=5axwUIDQJ8natAbvrID4DQ&ved=0CEQQ8gEwBw)

<http://www.panoramio.com/photo/64867277>

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Nergal_gate_in_Nineveh.JPG

vygosh.borec.cz/de-mezopotamie.html

<http://www.cliolamuse.com/spip.php?article479>

<http://fineartamerica.com/products/palace-at-khorsabad-granger-greeting-card.html>

<http://www.biblearchaeology.org/post/2006/10/who-was-nimrod.aspx>